

Examen PKL 2009

tijdvak 1
dinsdag 19 mei
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Noteer alle antwoorden in de uitwerkbijlage.

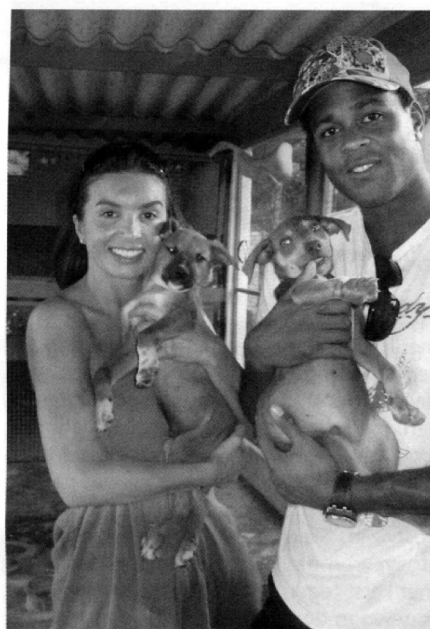
Dit examen bestaat uit 35 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 46 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1 Patrick Kluivert bezoekt Dierenasiel

- 1 Op vrijdag 5 januari werd het Dierenasiel bezocht door de bekende voetballer Patrick Kluivert, zijn vrouw Rosanna Lima en hun kinderen, die enkele dagen op Curaçao verbleven met vakantie.
- 2 Als grote dierenliefhebbers besloten zij zich op de hoogte te stellen van de activiteiten van de Dierenbescherming met het doel iets voor de dieren op het eiland te doen. Ze toonden veel medelijden met al die dieren die voor het vuurwerk op de loop waren gegaan en nu tevergeefs in het asiel op hun baas wachtten. De voetballer en zijn gezin brachten ook een kwartiertje door in Zoë's Puppy Home. De pups werden volop geaaid en geknuffeld en Rosanna verklaarde dat de familie vastbesloten is om vaker naar Curaçao te komen.

Rosanna en Patrick in Zoë's Puppy Home.

- 3 In Nederland gaan de Kluiverts verder kijken hoe ze iets voor de Curaçaose dieren kunnen betekenen. Vlak voor hun terugkeer naar Nederland overhandigde Patrick als voorproefje al een symbolische donatie aan Olav de Haseth, de voorzitter van de Dierenbescherming. Het is natuurlijk duidelijk dat de Dierenbescherming erg blij was met dit onverwachte bezoek!

Dierenbescherming Nieuws, februari 2007

- 3p 1 Het artikel meldt verschillende dingen over Patrick Kluivert. Hieronder staat een aantal beweringen.
- Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is, op basis van het artikel. *Doe dat met een kruisje (X).*

bewering
Patrick Kluivert is eigenaar van Zoë's Puppy Home.
Patrick Kluivert is lid van de Curaçaose Dierenbescherming.
Patrick Kluivert is vader.
Patrick Kluivert is voetballer.
Patrick Kluivert woont op Curaçao.

- 1p **2** Waarom bezochten Patrick Kluivert en Rosanna Lima het Dierenasiel?
Omdat ze
- A** de voorzitter van de Dierenbescherming wilden ontmoeten.
 - B** een donatie wilden geven aan de Dierenbescherming.
 - C** wilden zien wat de Dierenbescherming allemaal doet op Curaçao.
- 1p **3** Patrick en Rosanna interesseren zich voor de Dierenbescherming.
→ Welke twee redenen noemt de tekst voor hun interesse? (zie alinea 2)
- 1p **4** ‘... Rosanna verklaarde dat de familie vastbesloten is om vaker naar Curaçao te komen.’ (slotzin van alinea 2)
Rosanna bedoelt in die zin dat ze
- A** misschien weer naar Curaçao moeten komen.
 - B** waarschijnlijk op Curaçao komen wonen.
 - C** zeker nog een keer Curaçao komen bezoeken.

Tekst 2 Laat mij maar lekker vakken vullen

- 1 Als de deuren van de supermarkt in Amsterdam-West openschuiven, slaat de vrieskou van de airco je tegemoet. De onvermijdelijke accordeonspeler speelt een liedje voor de deur, rammelende boodschappenkarretjes rijden langs en mensen die boodschappen doen, wachten gelaten bij de kassa als drie meiden binnen komen stuiven. Lachend lopen ze langs de groentehoek via de zuivel naar een deur in een verborgen hoek achter in de winkel. Een code wordt ingetoetst en daar is de personeelsruimte. Aan de grote tafel worden de laatste nieuwtjes met elkaar uitgewisseld. Giechelend kleden de meiden zich om. “We zijn vriendinnen en ook collega’s,” omhelst Neglisa Tajiou haar vriendin Akina. Eén voor één gaan de meiden de winkel in om te doen waar ze voor zijn aangenomen deze vakantie: vakken vullen.
- 2 Even later zit Neglisa op haar knieën in het gangpad van de frisdranken. Geconcentreerd zet ze de flessen één voor één vooraan naast elkaar, netjes met het label naar voren. “Dit heet spiegelen. Ik ben achter in de winkel begonnen en werk zo naar voren toe.”
- 3 Vier dagen per week van negen tot vier vult Neglisa vakken of spiegelt ze. Op zaterdag komen de meeste goederen binnen en dan is het vooral aanvullen geblazen, zodat het assortiment de rest van de week weer compleet is. Daarna is het grotendeels spiegelen. Op de vraag of dit werk niet saai is, schudt ze haar hoofd van niet. “Toen ik solliciteerde, wilde ik eigenlijk achter de kassa werken, maar daar ben ik nog te jong voor. Ik ging dit werk doen en nu ben ik er achter dat dit
- misschien wel leuker is dan caissière. Als vakkenvuller werk je in een ploeg in de winkel zelf en dat is veel gezelliger dan alleen maar zitten.”
- 4 “Hé Neglisa, hoe is het,” vraagt een van de buurtkinderen, die hier vaak ijsjes komen kopen. “Ik woon in deze wijk en ik doe hier al vanaf mijn derde jaar boodschappen samen met mijn moeder. Iedereen kent me en dat vind ik leuk. Ook op straat groeten klanten mij.” Het is Neglisa’s allereerste baantje en ze wil heel graag blijven als weekendhulp als de vakantie voorbij is. “Discipline en verantwoordelijkheid leer je hier op een leuke manier. Je moet op tijd komen, beleefd met de klanten en met elkaar omgaan. Ook mijn moeder vindt het prettig dat ik werk. Het is volgens haar goed voor mijn opvoeding. Ik spaar een deel van mijn salaris en een ander deel mag ik opmaken. Ik spaar om volgend jaar, als ik 16 word, een scooter te kunnen kopen.” Gaat dat sparen niet erg lang duren met 2,76 euro per uur? “Ik maak niet veel op en heb niet veel nodig. Ik woon thuis en heb geen verdere kosten, dus het salaris is oké voor mij.”
- 5 “Waar kan ik mijn lege flessen inleveren,” vraagt een winkelende mevrouw. Neglisa wijst de klant de weg en ziet Akina spiegelen aan de andere kant van het rek staan. Ze zwaaien naar elkaar. “We mogen niet te vaak met elkaar werken, want anders gaan we te veel kletsen”, lacht Neglisa. “Ik snap wel dat de manager, mevrouw Pereira, dat niet wil en we hebben genoeg tijd om na het werk of in de pauze te praten.”

AD, augustus 2007

- 1p 5 Wat is het verband in de eerste zin van alinea 1?
A argument - conclusie
B doel – middel
C oorzaak – gevolg
- 1p 6 In alinea 2 en 3 staat het woord 'spiegelen'.
Wat betekent spiegelen volgens deze tekst?
Spiegelen is
A het assortiment voor de rest van de week aanvullen en compleet maken.
B op de knieën achter in de winkel beginnen en naar voren werken.
C producten netjes naast elkaar en met het label naar voren zetten.
- 1p 7 Welk tussenkopje dekt de tekst van alinea 4 het beste?
A Moeder
B Opvoeding
C Per uur 2,76 euro
D Vakantiewerk
- 1p 8 Neglisa wilde eigenlijk als caissière werken.
Ze vindt vakken vullen nu leuker, omdat
A ze in de winkel in een groepje werkt met andere collega's.
B ze maar vier dagen per week hoeft te werken.
C ze voor het werk aan de kassa nog te jong is.
- 1p 9 De titel van het artikel is *Laat mij maar lekker vakken vullen*.
→ Boven welke alinea past deze titel ook als tussenkopje?
Schrijf het nummer van de alinea op.
- 1p 10 Hiernaast staat een illustratie.
→ Bij welke alinea van het artikel past deze illustratie het beste? *Schrijf het nummer van de alinea op.*

- 3p 11 Lees onderstaande beweringen.
- Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
Neglisa vindt dat ze genoeg verdient.
Neglisa kan goed sparen van haar salaris.
De moeder van Neglisa wil dat ze haar salaris opmaakt.
Neglisa geeft een deel van haar salaris aan haar moeder.

- 3p 12 In de tekst staan zinnen tussen aanhalingstekens en er worden verschillende mensen genoemd. Deze mensen staan in het schema hieronder.
- Geef in het schema in de uitwerkbijlage achter elke persoon aan of die in de tekst wel of niet zelf aan het woord komt. *Doe dat met een kruisje.*

persoon
Akina
de moeder van Neglisa
een van de buurtkinderen
een winkelende mevrouw
mevrouw Pereira, de manager
Neglisa

Tekst 3 Nieuwe trends

Misschien wel de meest vreemde USB-gadget uit Japan. Je zet dit ding vrij gemakkelijk op je laptop of monitor met zijn buigzame pootjes. Daarna de USB-kabel in je computer prikken en net als een echte kameleon komt deze versie helemaal tot leven. Nou ja, helemaal... Hij heeft een paar ronddraaiende ogen, een roltong die uit zijn mond komt en een trillende staart. Van kleur veranderen doet deze niet. Misschien het volgende model wel. Op www.megagadgets.nl kom je meer te weten, bijvoorbeeld over waar hij te koop is. Hij is trouwens verkrijgbaar in verschillende kleuren.

Villa d'Arte, 2007

- 1p 13 → Waarmee wordt deze USB-gadget vergeleken?
- 1p 14 Wat kan deze USB-gadget?
- A bewegen
 - B gegevens opslaan
 - C geluid maken
 - D van kleur veranderen
- 1p 15 → Op welke website kan men meer informatie over deze USB-gadget vinden?
- 1p 16 Dit is een stukje uit een rubriek over nieuwe trends. Wat is het voornaamste doel van dit stukje?
- A de lezer informeren
 - B de lezer overtuigen
 - C de lezer waarschuwen

Tekst 4 Jeans

BASIC

Deze jeans is makkelijk te combineren met eeh... nou, met wat niet eigenlijk? Met hakken eronder en een net jasje erboven kun je dit model prima zakelijk dragen. En met een top en slippers draag je 'm casual. Onmisbaar in je kast.

WORKER

Altijd goed met sneakers. Maar de combi met hoge hakken, een strakke top en een mooi gesneden colbert is onze favoriet. Hoe aparter de wassing, hoe beter.

HOGE TAILLE

Dit model komt in meerdere lengtes, maar het accent ligt altijd op de taille. Draag dit alleen als je er het figuur voor hebt. Mooi met stoere laarzen en een strak gesneden bloes.

Viva, 2008

You Nguyen is Creative Director Europe bij Levi's en weet als geen ander hoe de jeans er komend seizoen uit ziet. "Als je de massa voor wilt zijn, ga dan nu al voor wijde pijpen. Die trend zal nog een tijd blijven. Ook hip wordt een terugkeer van een lichte, *vintage*achtige jeans. Een goede manier om in zomerstemming te komen. De perfecte jeans is een combinatie van het juiste materiaal, een pasvorm die flatteus is voor je figuur, en de ultieme wassing die je jeans de gewenste look geeft. Jeans kopen is een kunst. Het is belangrijk dat je weet wat je pluspunten zijn. Maak je dus niet alleen zorgen over je zwakke punten."

Zijn gouden jeansshoptips:

- Kies een winkel met een breed assortiment aan stijlen en maten.
- Zorg dat je je achterkant ook kunt bekijken in de spiegel.
- Vraag hulp. Winkelpersoneel is erin getraind om je te helpen de jeans te vinden die bij je kledingstijl en je lichaamsvorm past.
- Neem de juiste schoenen mee.
- Wees kleurbewust. Een donkere jeans maakt je optisch dunner.
- Met langere pijpen lijken je benen langer en dunner.
- Vermijd lichte vlakken op plekken die je niet in de spotlights wilt.

Lees voor vraag 17 t/m 19 de informatie naast de illustraties op pagina 8.

- 2p 17 → Welke soorten schoenen passen bij jeans, volgens dit artikel?
- 1p 18 → Welke soorten jeans kun je goed met een jasje dragen, volgens dit artikel?
- 1p 19 De tekst doet een suggestie hoe je de jeans met hoge taille het beste kunt dragen.
→ Citeer de zin waarin dit staat.
- 1p 20 You Nguyen zegt: '*Die trend zal nog een tijd blijven.*'
→ Welke trend bedoelt hij?
- 1p 21 Wat voor jeans moet je volgens You Nguyen kopen als je slanker wilt lijken?
- A donkere jeans met lange pijpen
 - B jeans uit een breed assortiment
 - C lichte, *vintage*achtige jeans
 - D trendy jeans met wijde pijpen
- 1p 22 Op welke vraag geeft het stukje van You Nguyen antwoord?
- A Hoe kom je in de juiste stemming en hoe kies je een goede jeanswinkel?
 - B Wat is de beste jeans en wie kan je helpen deze te vinden?
 - C Wat zijn de nieuwste jeantrends en hoe kies je een goede jeans?
 - D Wat zijn je pluspunten en wat zijn de problemen bij het kopen van jeans?

Tekst 5 Olifantenpolo?!

*Naar Sandy Stevens,
Kidsweek, april 2008*

- 1 *Een bal en houten hamers en twee ploegen te olifant. Hè? Wat? Te olifant? Te paard zul je bedoelen! Polo wordt inderdaad vaak gespeeld door ridders te paard, tenzij het om waterpolo gaat natuurlijk. En in Thailand spelen ze het dus te olifant. Het Thaise Polotoernooi om de Olifantencup 2008 is nu in volle gang.*

- 2 Olifantenpolo wordt ook in Nepal, Rajastan en India gespeeld. In India zou het aan het begin van de twintigste eeuw ontstaan zijn. Het jaarlijkse olifantenspektakel in Thailand wordt gehouden in de kustplaats Hua Hin, die zes dagen lang het toneel is van het olifantenpolo-evenement. Hua Hin ligt 220 kilometer ten zuiden van de Thaise hoofdstad Bangkok. Het sportevenement werd in 2001 voor het eerst gehouden. Twee dagen lang speelden toen zes teams tegen elkaar. Inmiddels doen er twaalf teams mee van polobeoefenaars uit vijftien verschillende landen. Het is een ware trekpleister geworden. Zes dagen duurt het nu, en het is feest, in ieder geval voor de ridders en de toeschouwers, uit binnen- en buitenland.

Welzijn

- 3 Want wat vinden de olifanten er nu eigenlijk van? De dieren, hoewel ze heel intelligent zijn, kunnen natuurlijk niet praten. Maar veel mensen en dierenrechtenorganisaties staan *niet* achter polospelende olifanten. Het is onnatuurlijk en vernederend, vinden zij. In ieder geval zijn er wel regels voor het welzijn van de imposante dieren tijdens de wedstrijden om de Thaise Olifantencup in Hua Hin: zo wordt er na tien minuten spelen al gewisseld van olifanten en berijders. Op die manier kunnen de dieren steeds rusten.

Inzameling

- 4 Het evenement in Hua Hin is ook bedoeld als jaarlijkse inzamelingsactie. De opbrengst gaat ieder jaar naar het Nationale Olifanteninstituut in Lampang, in het noorden van Thailand. Dit jaar is er al 140.000 dollar ingezameld. Dat geld wordt gebruikt voor zorg, medicijnen en onderhoud van de naar schatting 2500 olifanten die in reservaten leven, maar ook voor de 1500 wilde olifanten die er nog in Thailand leven.

- 2p **23** Alinea 1 noemt drie soorten polo.
→ Welke drie soorten polo zijn dat?
- 2p **24** Lees de onderstaande beweringen, gebaseerd op de tekst.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
In de tekst worden de spelregels van olifantenpolo uitgelegd.
Olifantenpolo wordt alleen in Thailand en India gespeeld.
Het Olifantencup Toernooi 2008 in Hua Hin duurde twee dagen.

- 1p **25** Het artikel geeft informatie over olifantenpolo en het toernooi in Thailand. Daarnaast wil de schrijver onder andere
- A de lezers informeren over de reactie van de dierenrechtenorganisaties.
 - B de lezers overhalen om te protesteren tegen het olifantenpolo.
 - C de lezers overtuigen dat het spel in het voordeel van de olifanten is.
 - D de lezers overtuigen dat het spel vernederend is voor de olifanten.

Fragment 1

“Ik verwacht dat de Olifantencup een belangrijk evenement gaat worden op de toeristische jaarkalender van Hua Hin,” aldus Sung Li, directeur van het toeristenbureau in Hua Hin, in een interview met de Thailand Daily.

- 1p **26** *Fragment 1* noemt het toeristisch aspect van het olifantenpolo als evenement.
→ In welke alinea van de tekst komt dit aspect ook naar voren?
Schrijf het nummer van de alinea op.
- 2p **27** Kijk opnieuw naar de foto op pagina 10.
Een afbeelding bij een tekst kan verschillende functies hebben. Hieronder volgen drie beweringen over de functie van de grote foto bij dit artikel.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke functie aan of deze wel of niet juist is in dit geval. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
De foto dient om de aandacht van de lezer te trekken.
De foto helpt om de tekst beter te kunnen begrijpen.
De foto voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

Tekst 6 Jan, Jans en de kinderen

Libelle, 2008

- 1p **28** De meisjes moeten om 11 uur thuis zijn.
Wat is de reactie van Jan als ze er om half 12 nog niet zijn?
- A** Hij is bang dat er iets gebeurd is onderweg.
 - B** Hij is boos dat ze niet gebeld hebben.
 - C** Hij maakt zich boos dat ze er nog niet zijn.
 - D** Hij maakt zich zorgen dat ze er nog niet zijn.

- 2p **29** Hieronder staan vier beweringen over de situatie in café 'Het Trekpaard'.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
De meisjes gaan alvast naar huis zonder Jan.
De meisjes zijn blij dat ze nog een poosje mogen blijven.
Jan en Kees kletsen samen en drinken een biertje.
Jan had met Kees afgesproken in het café.

Tekst 7 Hoe licht is “light” eigenlijk?

1 Je gaat ervan uit dat als er ‘light’ op een verpakking staat, dit product echt ‘light’ is, dus goed voor de slanke lijn.

2 Dikmakende producten zoals chips, chocola en zoete drinkyoghurt, die toch best veel vet, zout of suiker bevatten, mogen echter ook ‘light’ op hun verpakkingen zetten, als ze minder ‘dikmakers’ bevatten dan de ‘normale’ versie. Dus een product dat twee keer de aanbevolen dagelijkse hoeveelheid suiker (ADH) in plaats van drie keer de ADH bevat, is al zogenaamd ‘light’, terwijl er nog steeds ongezond veel suiker in zit. En al zit ergens echt weinig suiker in, dan kan het nog steeds zo zijn dat er bijvoorbeeld wel veel vet in zit.

3 En tenslotte, ‘light’ is niet hetzelfde als ‘gezond’. Een ‘light’ product bevat misschien wel minder ‘slechte’ stoffen dan een normaal product, maar misschien ook heel weinig goede stoffen. Let dus goed op alle ingrediënten als je een ‘light’ product koopt en kijk ook naar de hoeveelheid calorieën.

Healthy, 2007

1p 30 Wanneer mogen producten ‘light’ heten, volgens de informatie in dit artikel?
→ Citeer het zinsgedeelte (maximaal 10 woorden) waarin dit staat.

1p 31 Wat is het hoofddoel van de tekst?
De lezer
A aansporen om alleen ‘light’ producten te kopen.
B informeren over wat voor ‘light’ producten er eigenlijk allemaal zijn.
C instrueren waar hij op moet letten bij het kopen van ‘light’ producten.
D overtuigen waarom sommige ‘light’ producten goed zijn.

1p 32 Wat is het verband tussen alinea 1 en alinea 2?
A Alinea 2 is een gevolg van alinea 1.
B Alinea 2 is een samenvatting van alinea 1.
C Alinea 2 is een tegenstelling van alinea 1.
D Alinea 2 is een verklaring van alinea 1.

1p 33 Welke bewering klopt met alinea 3?
A ‘Light’ producten bevatten weinig ingrediënten.
B ‘Light’ producten hebben alleen ‘gezonde’ ingrediënten.
C ‘Light’ producten zijn soms ongezond.

EEN voetballer uit Sta. Theresa
Werd alom door zijn vrienden geprezen

Want hij scoorde 3-1,
Maar **brak** daarbij zijn been!

Dankzij **Fatum** was
hij snel genezen!

De Fatum
Ziektekostenverzekering,
da's een geluk bij
een ongeluk.

FATUM *
Live!

Amigoe, 2007

- 1p 34 In deze advertentie wordt geprobeerd om door de afbeelding, de tekst en de lay-out op een bepaalde manier over te komen op de lezer.
Welke omschrijving geeft het beste weer hoe de advertentie wil overkomen?
- A geruststellend en veilig
 - B duidelijk en humoristisch
 - C vriendelijk en huiselijk
 - D zakelijk en krachtig
- 1p 35 Wat is het belangrijkste doel van de adverteerder?
- A de lezer informeren
 - B de lezer overtuigen
 - C de lezer waarschuwen